

Edgar Kjelland Jonhansen var en meget betrodd NS-lakei.

I dag rulles hans mange synder opp for retten. 12-11-46 F. B.

Den første saken i distriktet mot en Abwehr-agent verserer for lagmannsretten i Sarpsborg i dag. Tiltalte er Edgar Kolbjørn Kjelland Jonhansen fra Glemmen. Det sentrale i den meget lange tiltalen mot ham er hans tjenestegjøring for Abwehr.

Tiltalte har fra 1941 til våren 1944 stått i forbindelse med Emmerich Neumeyer, ansatt i

Abwehrstelle (AST) Norwegen, gruppe 1. Tiltalte opptredte under dekknavnet Faber. Han oppsøkte Neumeyer en rekke ganger, sto i telefonforbindelse med ham, foruten at Neumeyer en rekke ganger oppsøkte tiltalte i Fredrikstad. Tiltalte ga Neumeyer opplysninger om forskjellige forhold av interesse for Abwehr. Tiltalte satte Neumeyer dessuten i forbindelse med frontkjemperne Oliver

Fredriksen og Lars Skahjem som begge erklærte seg villige til å arbeide for Abwehr. Tiltalte satte også Neumeyer i forbindelse med en norsk kaptein i Fredrikstad-distriktet, som han antok kunne være villig til å «rømme» til England under påskudd av å forsøke å få tak i endel penger som han hadde der og samtidig utføre oppdrag for Abwehr. For sin bistand til Abwehr mottok tiltalte fra tid til annen brennevin og tobakk.

Tiltaltes medlemskap i NS.

Kjelland Jonhansen har vært medlem av NS fra 4/7 1940 til okkupasjonens opphør, den meste av tiden medlem av Nasjonal Samlings Kamporganisasjon. Han har fungert et par måneder i 1940 som kretsfører i NS, fra oktober 1940 til juli 1941 som kretsorganisasjonsleder. I denne egenskap har han deltatt i og tildels ledet en rekke kretsstyremøter, tillitsmannsmøter og lagmøter innen NS i Fredrikstad.

Som eksempler på tiltaltes virksomhet blir det nevnt bl. a. at han har sendt ut skriftlig rapport til fylkesføreren om at i gymnasiesamfunnet Fram i Fredrikstad ved en anledning ble demonstrert mot NS idet de tilstedeværende hadde nedstemt et forslag om å høre en redegjørelse om NS og at gymnasiastene brukte binders på jakkeoppslagene. De gymnasiaster som var medlem av NS hadde mottatt anonyme brev, og det var foregått en «uhørt» demonstrasjon i form av «pipekonsert» under fremførelse av Quislings tale på Røde Mølle i Fredrikstad. Resultatet ble at gymnasiastene fikk møteforbud. Etter at saken var ettersøkt ble de tildelt en advarsel.

(Forts. 5. side.)

U.S.A. vil stille Franco-spørsmålet i bero

Ikke stemt for øyeblikkelig aksjon.

New York 11. nov. (NTB fra Reuter). Det spanske spørsmål blir i dag diskutert i De Forente Staters delegasjon til FN.s hovedforsamling. Det ble gjort vedtak om at de, fra amerikansk side ikke ville bli for langt at FN skulle gå til noen øyeblikkelig aksjon mot Franco-Spania. Videre ble det anbefalt at spørsmålet skulle bero inntil

Sikkerhetsrådet mente at Spania ble en fare for verdensfreden. I mellomtiden skulle FN vokte seg vel for å foreta handlinger som kunne styrke general Francos herredømme eller lede til borgerkrig i Spania. Delegasjonen fordømmer imidlertid det spanske regime og vil gjøre sitt beste for at den nåværende spanske regjering ikke skal re-

Edgar Kjelland Jonhansen

• • • Forts. fra 1. side. 12-11 F. B. 46

Tiltalte har også brakt rykter videre til fylkesføreren om at svenskejakter hadde vært i Hankø-sundet med våpen fra Sverige, at arbeiderpartiledere i Fredrikstad ofte trafikkerte veien derute. Han har oppfordret alle medlemmer av NS til å være tilstede i idrettsforeninger og ungdomslag, arbeiderforeninger o. s. v. for å kontrollere at det ikke ble drevet propaganda mot den nye tid og rapportere dersom det ble gjort. Han har anmeldt pastor Storaas i Glemmen for at han har uttalt seg antitysk i en tale til speidere.

Tiltalte har vært medlem i Hirden fra 16/9—41 til ut i september 1942 da han ble suspendert av grunner som ikke er nevnt i tiltalen. Han ble imidlertid gjeninntatt i mars 1944 som fullverdig medlem og opprettholdt da medlemskapet til

Rakkesad sammen med det tyske sikkerhetspoliti, en aksjon som førte til at en rekke personer ble arrestert. I april 1945 deltok han sammen med en representant for det tyske sikkerhetspoliti i Oslo i en ransakning hos tannlege Rolf Høstmark, Fr.stad.

På eget initiativ forsøkte han å oppspore tilfeller av flukt til Sverige og muligheter for å kunne ta gisler.

22/4 1945 meddelte han til Dargel at han hadde mottatt en telefonmelding, angivelig fra Holger Grimstad, Skjerviken, om at to nærmere beskrevne biler tilhørende Egil Hunnleikjær og Willy Hansen kvelden før hadde foretatt mistenkelig kjøring mellom Halden og Fredrikstad og at inngrupp fra det tyske sikkerhetspolitis side var påkrevet. Han antydte muligheten av at det kunne dreie seg om sabotasjegrupper. Tiltalte

Kåre Magnussen fikk 5 år.

Kåre Magnussen, som var tiltalt i den store angiversaken for lagmannsretten i Sarpsborg i forrige uke, fikk sin dom lørdag. Den lød på tvangsarbeid i 5 år, med fradrag av 553 dagers varetektsarrest, og rettighetstap etter L.a. § 11, punktene 1, 2, 5 og 8 for 10 år.

09513

gelse i hirden nevnes at han har vært med på flere oppmar-
sjer i Fredrikstad, Sarpsborg og Oslo. Som sveitfører i hirden har han angitt 9 navngitte skolepiker ved middelskolen i Fredrikstad for at de hadde båret røde, blå og hvite hønseringer.

Som medlem av Glemmen herredsting

har han støttet en rekke ulovlige bevilgninger til NS og NS-formål for ialt 5—6000 kroner. Videre har han hjulpet grensepolitiet i Halden med diverse opplysninger. Han rapporterte når han fikk kunnskap om at noen hadde rømt til Sverige, bl. a. o.r.sakfører Knut Thorne, Fredrikstad. Han hjalp også nazistene, brødrene Karl og Ludvig Nilsen, Skjelsbu, Hvaler, med å sette opp en liste over de farligste tyskhater og oppviglere på Skjelsbu, ialt 4 personer, og skrev en tilføyelse for egen regning: «Tilstanden på Skjelsbu er så å si politisk prekær, idet hatet mot tyskerne og NS grenser til fanatisme». Han anmodet det tyske sikkerhetspoliti om å gripe inn snarest.

Tiltalte har meldt fra til grensepolitiet at Olaf Steinsrud ved Fredrikstad Hjelpéfengsel, hjalp folk som rømte til Sverige med beskjeder når det passet å rømme. Det er antagelig tiltaltes opplysninger som var grunnen til at betjeningen ved Fredriksad Hjelpéfengsel ble suspendert fra sine stillinger 1945.

Fra desember 1944 til okkupasjonens opphør har tiltalte virket som spion og angiver for det tyske sikkerhetspoliti i Fredrikstad, idet han i denne tiden har gitt Waither Dargel ved det tyske sikkerhetspoliti opplysninger om at det bl. a. foregikk transport av flyktninger pr. bil fra Borge til Sverige; at Erling Olsen, Fr.stad, drev med illegal virksomhet og at Mil.org. hadde øvelser på Kråkerøy. Det er ikke nevnt noe om hvilke følger hans angiverier har fått.

Tiltalte tok ansettelse ved det tyske sikkerhetspolitis kontor i Fredrikstad i februar 1945, og fungerte som telefonvakt, tolk og medhjelper ellers. I denne tiden har han utrettet bl. a. følgende: Deltatt i en razzia i

ruigte, men det ble ikke noe resultat av aksjonen.

Saken mot Edgar Kjelland Johansen tok til kl. 11 i formiddag. — Utførlig referat følger i morgen.

NOVEMBER 18-11-46

F B

Triumfmåned i Englands historie.

Winston Churchill.

(HP). November er en av Englands største triumfmånedene. I den faller også fødselsdagene til to av landets største ledere, Mr. Churchill som ble født den 30. november 1874 og feltmarskalk Montgomery, født 17. november 1887.

I 1942 var november den store seires måned — Alamein, Mat-

ruth, Sidi, Barabi, Tobruk, Derna og Bengazi er alt sammen navn som markerer vendepunktet for de britiske armeer under den annen verdenskrig. «Fram til Alamein overlevde vi — etter Alamein erobret vi», uttalte engang Churchill, — han tenkte da på den 4. november 1942 da den åttende armé under Montgomerys ledelse startet sin offensiv og feiet tyskerne tilbake over en bred front.

Mr. Churchill som selv er kalt «den store seiers arkitekt» ga dengang ordre til at alle kirkeklokker over hele landet skulle ringe for på den måte å feire de store nyheter som etterhvert kom strømmende inn.

De engelske diktere har ikke hatt meget godt å si om november. Burns skrev om «den sure vind», Scott beskrev den som «kold og trist» og Thomas Hood klaget: «Ingen frukt, ingen blomster, intet løv og ingen fugler — november.

Alle disse innvendinger gjelder imidlertid bare de rent klimatiske forhold. For England vil november-månedens for alltid forbli triumfmånedens.

To Stapo-menn dømt.

Oslo.

(NTB) Lagmannsretten i Oslo har avsagt dom over de to Stapomenn Kjell Røyter Thoresen og Holten. Thoresen ble dømt til tvangsarbeide i 10 år og Holten i 6.

c soldat.